

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 03-02-430/23-2570^{1/2}

Podgorica, 05.04.2023.godine

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
- n/r ministru, gospodinu Filipu Adžiću-

Poštovani gospodine Adžiću,

Povodom *Predloga akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2019-2024, za 2023. godinu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga akcionog plana* i pripremljeni *Izveštaj o analizi uticaja propisa*, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst predloga i *Izveštaj o analizi uticaja propisa*, navedeno je da su za sprovođenje aktivnosti iz *Akcionog plana za 2023. godinu* potrebna finansijska sredstva u ukupnom iznosu od 442.838€. Od navedenog iznosa iz budžeta Crne Gore planirano je izdvajanje u iznosu od 157.250,00€, dok su sredstva u iznosu od 285.588,00€ predviđena iz donacija.

Nadalje, kako je navedeno u obrazloženju, sredstva za realizaciju aktivnosti iz *Akcionog plana za 2023. godinu*, projektovana su na bazi dostavljenih predloga nosioca aktivnosti iz *Akcionog plana* i ista su obezbijedena u okviru sredstava planiranih *Zakonom o budžetu za 2023. godinu*.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na dostavljeni *Predlog akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2019-2024, za 2023. godinu*.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo unutrašnjih poslova

NAZIV PROPISA

Predlog Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2019-2024., za 2023. godinu

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?

- Što su uzroci problema?

- Što su posljedice problema?

- Ko je oštećen, na koji način i koliko?

- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Trgovina ljudima, posebno ženama i djecom je problem svjetskih razmjera, koji jednako pogađa zemlje koje se nalaze u periodu ekonomske i društvene tranzicije, kao i industrijski razvijene zemlje. Izvršenje ovog krivičnog djela u većem broju slučajeva podrazumijeva organizovanu kriminogenu strukturu i više povezanih krivičnih djela (korupcija, pranje novca, i sl).

- Uzroci trgovine ljudskim bićima su brojni: ekonomski, religiozni i kulturni običaji, polna diskriminacija, nasilje nad ženama i slično. U svim fazama - zemljama, žene, djeca i muškarci podvrgavaju se raznovrsnim oblicima zlostavljanja i iskorišćavanja kojima se povređuju njihova osnovna ljudska prava. Iako se najčešće radi o osobama koje dolaze iz marginalizovanih sredina, koje karakteriše slabo obrazovanje, diskriminacija, siromaštvo, konstantna prisutnost raznih vidova nasilja, moramo biti svjesni da žrtva trgovine ljudima može biti svako bez obzira na nac pripadnost, socijalni status, nivo obrazovanja ili bilo koje druge lične karakteristike. Generalno gledano, trgovci ljudima za žrtve obično biraju one koji su najosjetljiviji. Mete su im obično djeca i mlade žene. Djeca često podnose najteža zlostavljanja jer ih je lakše nadgledati i prisiliti na poslušnost.

- Posljedice od eksploatacije ljudskih bića - nivo fizičkih i psihičkih povreda nanesenih žrtvama trgovine ljudima tako ozbiljan i trajan, da ne postoji mogućnost da se njihovo fizičko i mentalno zdravlje medicinski kompletno sanira.

- Država Crna Gora je posljednjih godina prepoznata kao zemlja porijekla, tranzita i destinacije za muškarce, žene i djecu koji su bili žrtve trgovine ljudima. Kao najčešći oblici iskorišćavanja žrtava trgovine ljudima evidentirani su seksualna i radna eksploatacija. Tokom prethodne godine na teritoriji Crne Gore identifikovane su 52 žrtve trgovine ljudima.

- Usvajanje akcionog plana je u skladu sa dinamikom realizacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za čije praćenje realizacije je zaduženo Koordinaciono

tijelo koje je u novom sazivu formirao Ministar unutrašnjih poslova rješenjem br. **078/22-34408/2 od 10.10.2022. godine**. Zadatak ovog tijela je i priprema usvajanja jednogodišnjih akcionih planova za realizaciju Strategije. Do sada su donesena četiri Akciona plana i sva četiri su implementirana.

Neusvajanjem ovog materijala nastale bi posljedice po realizaciju nacionalne politike borbe protiv trgovine ljudima, što bi u konačnom uzrokovalo nesagledive posljedice po društvo.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom ?**
- **Navesti dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Ciljevi koji su definisani i koji će se predloženim propisom postići su:

- Unapređenje preventivnih aktivnosti i učešće svih aktera na državnom nivou u njihovom sprovođenju; U okviru operativnog cilja definisano je pet ključnih mjera:
  - Ključna mjera 1.1: Unaprijediti znanja svih profesionalaca i predstavnika nevladinog sektora koji su u kontaktu/mogu doći u kontakt sa žrtvama trgovine ljudima u odnosu na identifikaciju, upućivanje i zaštitu žrtava i krivično gonjenje počinitelaca
  - Ključna mjera 1.2: Nastaviti sa podizanjem nivoa svijesti u svim segmentima društva i podržati napore da se smanji potražnja za uslugama žrtava trgovine ljudima
  - Ključna mjera 1.3: Smanjiti osjetljivost ranjivih grupa kroz podršku projektima za njihovo osnaživanje
  - Ključna mjera 1.4: Unaprijediti sistem za prikupljanje podataka, kao i sprovođenje istraživanja o promjeni trendova kod trgovine ljudima
  - Ključna mjera 1.5: Unaprijediti znanje o rizicima i posljedicama od dječije pornografije i drugih vidova seksualne eksploatacije, kao i od zlostavljanja djece putem informacionih i komunikacionih tehnologija
- Svaka od ovih mjera razrađena je kroz konkretne aktivnosti. Realizacija ovih aktivnosti treba da doprinese porastu znanja šire javnosti o trgovini ljudima, povećanju broja poziva ka SOS liniji za žrtve trgovine ljudima, kao i povećanju broja preliminarne identifikacije i upućivanja žrtava trgovine ljudima od strane predstavnika organa koji se ne bave krivičnim gonjenjem.
- Unapređenje identifikacije žrtava trgovine ljudima i kvaliteta zaštite i pomoći prilikom njihove društvene reintegracije; U okviru ovog operativnog cilja definisane su ukupno 4 ključne mjere čijom realizacijom će se doprinijeti ukupnom sistemu proaktivne identifikacije i kvalitetnijem zbrinjavanju žrtva i potencijalnih žrtava:

- Ključna mjera 2.1: Unaprijediti identifikaciju žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima među ranjivim grupama
  - Ključna mjera 2.2: Osigurati efikasnije funkcionisanje mehanizama za nadoknadu štete žrtvama
  - Ključna mjera 2.3: Unaprijediti kvalitet zaštite i pomoći žrtvama trgovine ljudima u njihovoj društvenoj reintegraciji
  - Ključna mjera 2.4 :Unaprijediti zaštitu žrtava tokom krivičnog postupka sa posebnim akcentom na djecu
- Osnaživanje kapaciteta organa za krivično gonjenje trgovine ljudima, radi efikasnijeg vođenja krivičnih i finansijskih istraga; U okviru ovog operativnog cilja, definisane su tri ključne mjere a definisanim aktivnostima pratiće se i unapređivati rad instiucija ključnih za krivično gonjenje slučajeva trgovine ljudima, i to;
- Ključna mjera 3.1: Obezbijediti proaktivniji pristup djelovanja policije i tužilaštva u cilju suzbijanja svih oblika trgovine ljudima
  - Ključna mjera 3.3:/3.4. Jačati međunarodnu saradnju policije i pravosudnih organa sa agencijama za sprovođenje zakona u skladu sa EU standardima u cilju razmjene informacija, pokretanja zajedničkih istraga i organizovanja obuka
  - Ključna mjera 3.5: Osnažiti kapacitete u pravosuđu radi postizanja efikasnog krivičnog gonjenja i efikasnije identifikacije i oduzimanja imovine stečene kriminalnom djelatnošću
- Ojačavanje koordinacije i partnerstva između brojnih različitih aktera u ovoj oblasti, iz svih sektora društva na nacionalnom i međunarodnom nivou i promovisanje umrežavanja. U okviru ovog operativnog cilja, planirana je realizacija aktivnosti u okviru sljedeće tri ključne mjere, čijom realizacijom će se unaprijediti saradnja državnih organa, nevladinih, međunarodnih organizacija u borbi protiv trgovine ljudima:
- Ključna mjera 4.1: Jačati saradnju i koordinaciju relevantnih institucija i organizacija nadležnih za prevenciju i borbu protiv trgovine ljudima i pružanje pomoći i zaštite žrtvama trgovine ljudima
  - Ključna mjera 4.2: Jačati strateška partnerstva i saradnju sa civilnim i privatnim sektorom
  - Ključna mjera 4.3: Jačati strateška partnerstva na regionalnom i međunarodnom nivou

Predmetni ciljevi su na liniji ciljeva definisanih Strategijom za borbu protiv trgovine ljudima 2019-2024. godina, shodno kojima se konkretizuju aktivnosti, njihovi nosioci, dinamika i potrebna finansijska sredstva za njihovu realizaciju. Takođe, u cilju

kvalitetnijeg praćenja uticaja realizacije predviđenih aktivnosti, pored indikatora rezultata definisani su i indikatori učinka za svaki strateški cilj.

Realizacijom ciljeva sadržanih u ovom Akcionom planu unaprijediće se efikasnost i funkcionalnost sistema prevencije, identifikacije, zaštite, pomoći i praćenja žrtava trgovine ljudima sa posebnim fokusom na djecu, kao i efikasnost istraga, krivičnog gonjenja i adekvatnog kažnjavanja u skladu sa krivičnim zakonodavstvom Crne Gore.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja).
- **Obrazložiti preferiranu, tj izabranu opciju.**

Razmatrana je „status quo“ opcija i nije bilo moguće da se ista zadrži.

Realizacijom ciljeva sadržanih u ovom Akcionom planu unaprijediće se efikasnost i funkcionalnost sistema prevencije, identifikacije, zaštite, pomoći i praćenja žrtava trgovine ljudima sa posebnim fokusom na djecu, kao i efikasnost istraga, krivičnog gonjenja i adekvatnog kažnjavanja u skladu sa krivičnim zakonodavstvom Crne Gore.

Stoga je to i jedina opcija koju predlažemo, jer se Akcionim planom operacionalizuju ciljevi kroz mjere i aktivnosti koje nadležni organi treba da preduzimaju u pravcu rješavanja identifikovanih problema.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Ovaj dokument ima uticaja na cjelokupno stanovništvo Crne Gore, kao i na putnike i turiste. Uticaj ovog dokumenta je isključivo pozitivan budući da predviđa aktivnosti u pogledu prevencije trgovine ljudima, zaštite žrtava, krivičnog gonjenja počilaca krivičnog djela trgovina ljudima i jačanja međunarodne saradnje, koordinacije i partnerstva. Kada je u pitanju oblast prevencije, predmetne aktivnosti će podrazumijevati organizovanje niza obuka/edukacija u cilju jačanja

kapaciteta predstavnika organa za sprovođenje zakona, socijalnih radnika, predstavnika lokalne samouprave, nastavnog osoblja itd. u odnosu na različite aspekte fenomena trgovine ljudima, kao i sprovođenje različitih kampanja u cilju podizanja svijesti šire javnosti u odnosu na ovu problematiku. Kada je u pitanju oblast zaštite žrtava, definisan je niz aktivnosti, između ostalog u odnosu na osnivanje državnog skloništa za smještaj djece žrtve trgovine ljudima, aktivnosti Tima za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima, stručno osposobljavanje službi za podršku žrtvama, kampanje usmjerene na povećanje informisanosti žrtava o dostupnim uslugama, itd. U odnosu na oblast krivičnog gonjenja počilaca krivičnog djela trgovine ljudima predviđene su aktivnosti između ostalog u odnosu na praćenje rada Operativnog tima za borbu protiv trgovine ljudima, razvijanje regionalne operativne mape puta i SOP za istraživanje slučajeva trgovine ljudima, organizovanje multidisciplinarnih radionica korišćenjem metodologije simulacije suđenja, itd. Kada je u pitanju oblast jačanja međunarodne saradnje, koordinacije i partnerstva, definisan je niz aktivnosti koje se između ostalog odnose na izradu Protokola o postupanju i prijavljivanju sumnje na slučajeve trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije, aktivnosti u odnosu na ostvarivanje saradnje sa komunalnom policijom, udruženjem zaštitarskih agencija u cilju unaprjeđenja identifikacije potencijalnih i žrtava trgovine ljudima, održavanje sastanaka sa potpisnicima Sporazuma/Protokola o saradnji u borbi protiv trgovine ljudima sa zemljama regiona, učešće nosilaca aktivnosti Strategije na regionalnim međunarodnim skupovima u odnosu na ovu problematiku.

- Navedenim aktivnostima predviđenim predmetnim Akcionim planom ostvariće se direktan uticaj u pravcu boljeg prepoznavanja ovog problema, unapređenju mehanizama koji će obezbijediti bolju zaštitu žrtava trgovine ljudima, efikasnije procesuiranje slučajeva trgovine ljudima, kao i prepoznavanja Crne Gore kao zemlje koja ulaže maksimalne napore ka suzbijanju fenomena trgovine ljudima. Indirektno, ovaj dokument doprinosi povećanju svijesti i putnika i turista o problemu trgovine ljudima, službama za pomoć i podršku, kao i načinima na koji mogu efikasno prepoznati ovaj fenomen i prijaviti ga nadležnim organima.
- Realizacijom aktivnosti iz Akcionog plana neće se stvoriti troškovi za građane i privredu, a pogotovo ne malim i srednjim preduzećima.
- Kao što je navedeno u prethodnom odgovoru donošenje Akcionog plana neće stvoriti troškove za privredu.
- Usvajanjem Akcionog plana se ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata.
- Ovaj propis ne stvara administrativna ograničenja ni biznis barijere.
- Ovaj dokument će imati pozitivnog uticaja na cjelokupno stanovništvo Crne Gore, imajući u vidu da je borba protiv trgovine ljudima pitanje od javnog interesa.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore?
- Obratiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa?
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Da. Za sprovođenje Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2019-2024. za 2023. godinu, potrebna su sredstva u iznosu od 442 838 eura;

STRATEŠKA OBLAST	BUDŽETSKA SREDSTVA	DONATORSKA SREDSTVA
Prevenција trgovine ljudima	75 100 eura	116 000 eura
Zaštita žrtava trgovine ljudima	50 350 eura	72 000 eura
Odgovor krivičnog pravosuđa	10 000 eura	73 588 eura
Partnerstvo, koordinacija i međunarodna saradnja	21800 eura	24 000 eura

- Izvajanje finansijskih sredstava je jednokratno, imajući u vidu da je sprovođenje akcionog plana predviđeno do kraja 2023. godine.
- Implementacijom akcionog plana ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Za implementaciju Akcionog plana projektovana je potrošnja sredstava iz budžeta u iznosu od 157 250 eura, uz potvrdu o obezbijedenim sredstvima za iste od strane nosilaca aktivnosti iz Akcionog Plana

- Sredstva su projektovana na bazi dostavljenih predloga pojedinačnih nosilaca aktivnosti.
- Usvajanjem materijala nije predviđeno donošenje podzakonskih akata.
- Predmetni materijal ne predviđa ostvarivanje prihoda za budžet Crne Gore.
- Metodologija koja je korišćena za planiranje finansijskih izdataka bazirala se na predlaganju iznosa sredstava od strane nosilaca aktivnosti za realizaciju predloženih aktivnosti, uz potvrdu o obezbijeđenim sredstvima za iste, kao i sagledavanju raspoloživosti sredstava međunarodnih donatora i konsultovanja istih u cilju procjene iznosa sredstava potrebnih za realizaciju planiranih aktivnosti.
- Pojedini iznosi su navedeni okvirno, uglavnom kod pojedinih aktivnosti čiju će realizaciju podržati međunarodni partneri;
- Nije bilo sugestija koje bi zahtijevale intervencije u samom tekstu propisa. Sugestije Ministarstva finansija u dijelu pripreme obrasca RIA su implementirane a ticale su se detaljnijeg obrazloženja pojedinih stavki;
- Sredstava državnog budžeta;
- Eksternih nepovratnih sredstava od međunarodnih donatora.
- Preostali iznos od 285 588 eura za realizaciju predloženih aktivnosti obezbijeđen je iz sredstava donacija. Donatori su Međunarodna organizacija za migracije (IOM), Kancelarija Ujedinjenih nacija za borbu protiv droga i kriminala (UNODC), Njemačka organizacija za međunarodnu saradnju (GIZ), Misija Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju (OEBS) u Crnoj Gori, Programska Kancelarija Savjeta Evrope.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako
- naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije)
- naznačiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir

U izradi predloga Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima 2019-2024. godine, za 2023. godinu učestvovali su članovi/ce Koordinacionog tijela za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima u čijem su sastavu i dvije predstavnice nevladinih organizacija (NVO Centar za bezbjednosna,

sociološka i kriminološka istraživanja Crne Gore – Defendologija, NVO Savjet za implementaciju omladinske politike).

NVO su tokom cijelog procesa izrade Akcionog plana bile uključene u predlaganju i kreiranju aktivnosti naročito u oblasti prevencije, koordinacije i partnerstva, kako u pogledu strukture i broja učesnika obuka, tako i u pogledu odabira ključnih oblasti za sprovođenje ciljanih kampanja.

Predlog Akcionog plana usaglašavan je između članova/ca Koordinacionog tijela i elektronskim putem.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Potencijalne prepreke za implementaciju Akcionog plana za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2019-2024., za 2023. mogu se ogledati u eventualnom nedostatku kadrovskih kapaciteta u institucijama koje su prepoznate kao nosioci aktivnosti.

U oblasti prevencije trgovine ljudima:

Ključne mjere:

- ***Ključna mjera 1.1:*** Unaprijediti znanja svih profesionalaca i predstavnika nevladinog sektora koji su u kontaktu/mogu doći u kontakt sa žrtvama trgovine ljudima u odnosu na identifikaciju, upućivanje i zaštitu žrtava i krivično gonjenje počinitelaca
- ***Ključna mjera 1.2:*** Nastaviti sa podizanjem nivoa svijesti u svim segmentima društva i podržati napore da se smanji potražnja za uslugama žrtava trgovine ljudima
- ***Ključna mjera 1.3:*** Smanjiti osjetljivost ranjivih grupa kroz podršku projektima za njihovo osnaživanje
- ***Ključna mjera 1.4:*** Unaprijediti sistem za prikupljanje podataka, kao i sprovođenje istraživanja o promjeni trendova kod trgovine ljudima
- ***Ključna mjera 1.5:*** Unaprijediti znanje o rizicima i posljedicama od dječije pornografije i drugih vidova seksualne eksploatacije, kao i od zlostavljanja djece putem informacionih i komunikacionih tehnologija

U oblasti zaštite žrtava trgovine ljudima:

- **Ključna mjera 2.1:** Unaprijediti identifikaciju žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima među ranjivim grupama
- **Ključna mjera 2.2:** Osigurati efikasnije funkcionisanje mehanizama za nadoknadu štete žrtvama
- **Ključna mjera 2.3:** Unaprijediti kvalitet zaštite i pomoći žrtvama trgovine ljudima u njihovoj društvenoj reintegraciji
- **Ključna mjera 2.4 :**Unaprijediti zaštitu žrtava tokom krivičnog postupka sa posebnim akcentom na djecu

U oblasti odgovora krivičnog pravosuđa:

- **Ključna mjera 3.1:** Obezbijediti proaktivniji pristup djelovanja policije i tužilaštva u cilju suzbijanja svih oblika trgovine ljudima
- **Ključna mjera 3.3:/3.4.** Jačati međunarodnu saradnju policije i pravosudnih organa sa agencijama za sprovođenje zakona u skladu sa EU standardima u cilju razmjene informacija, pokretanja zajedničkih istraga i organizovanja obuka
- **Ključna mjera 3.5:** Osnažiti kapacitete u pravosuđu radi postizanja efikasnog krivičnog gonjenja i efikasnije identifikacije i oduzimanja imovine stečene kriminalnom djelatnošću

U oblasti partnerstva, koordinacije i međunarodne saradnje:

- **Ključna mjera 4.1:** Jačati saradnju i koordinaciju relevantnih institucija i organizacija nadležnih za prevenciju i borbu protiv trgovine ljudima i pružanje pomoći i zaštite žrtvama trgovine ljudima
- **Ključna mjera 4.2:** Jačati strateška partnerstva i saradnju sa civilnim i privatnim sektorom
- **Ključna mjera 4.3:** Jačati strateška partnerstva na regionalnom i međunarodnom nivou

Indikatori su postavljeni za svaku aktivnost u okviru datih mjera, a oni u konačnom na kraju implementacije strateškog dokumenta treba da doprinesu sljedećem:

Utvrđena početna vrijednost na početku implementacije Strategije i povećano znanje šire javnosti o trgovini ljudima za 10% do 2024. godine;

Povećan broj poziva prema nacionalnoj SOS liniji za žrtve trgovine ljudima za 10% do 2024. godine;

Broj preliminarne identifikacije i upućivanja žrtava trgovine ljudima od strane predstavnika organa koji se ne bave krivičnim gonjenjem povećan za 50 % slučajeva do 2024. godine;

Pružaoци usluga iz oblasti socijalne i dječije zaštite imaju licencu za obaljanje te djelatnosti u 100% slučajeva;

Uspostavljen sistem za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima i obezbijedeno dodjeljivanje statusa žrtvi trgovine ljudima na osnovu standardizovanih obrazaca u 100 posto slučajeva do 2024. godine;

Povećan broj vođenih istraga za trgovinu ljudima za 20 posto do 2024. godine;

Povećan broj podnijetih krivičnih prijava, za 20 posto do 2024. godine;

Do 2024. godine vođena minimum jedna finansijska uporedo sa krivičnom istragom;

Unaprijeđen sistem za prikupljanje podataka unaprijeđen prema standardima postavljenim u Strategiji održivog razvoja I turizma 2030 (sačinjene analize u odnosu na pol, godine, državljanstvo zrtava, izvršioca, školsku spremu na 1000 stanovnika);

Obezbijedena implementacija postojećih i potpisivanje bilateralnih Sporazuma o saradnji sa još dvije države regiona do 2024. godine;

Osigurati da minimum 10 posto ciljeva Strategije 2019 – 2024. godine budu implementirani kroz aktivnosti lokalne uprave u saradnji sa lokalnim organizacijama civilnog društva ;

Uspostavljen mehanizam praćenja Strategije zta 2019 – 2024 godine ojačan u odnosu na predhodni u smislu nivoa i obučenosti njegovih članova i osigurano njegovo funkcionisanje u punom kapacitetu tokom perioda implementacije ovog dokumenta;

Crna Gora sklonjena sa liste zemalja za nadzor u izvještaju State Departmenta i bolje rangirana u izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori;

Smanjen broj preporuka u izvještaju ekspertskog tijela GRETA za minimum 20 posto do 2024.

Za potrebe praćenja strateškog dokumenta u oblasti borbe protiv trgovine ljudima formirano je Koordinaciono tijelo za praćenje implementacije Strategije za borbu protiv trgovine ljudima 2019-2024. godina. U sastav Koordinacionog tijela ulaze predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva zdravlja, Ministarstva finansija, Ministarstva prosvjete, Ministarstva kulture i medija, Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva pravde, Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, Uprave policije, Uprave za inspeksijske poslove, Vrhovnog državnog tužilaštva, Vrhovnog suda, Institucije zaštitnika ljudskih prava i sloboda, kao i dva predstavnika NVO. Takođe, predstavnici međunarodnih organizacija koje obavljaju svoje Misije u Crnoj Gori (OEBS; IOM; UNICEF), kao i Ambasada SAD-a i Delegacija EU u Crnoj Gori, uključeni su u rad ovog tijela. Ovo tijelo priprema i godišnje izvještaje o monitoringu koji će pokazati način na koji se ispunjavaju zadaci preuzeti Akcionim planovima za sprovođenje Strategije, koje će podnositi Vladi na usvajanje.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su:

- povećano znanje o trgovini ljudima,
- povećan broj poziva prema nacionalnoj SOS liniji za žrtve trgovine ljudima,
- povećan broj preliminarne identifikacije i upućivanja žrtava trgovine ljudima od predstavnika organa koji se ne bave krivičnim gonjenjem,
- povećanje broja pružaoca usluga iz oblasti socijalne i dječje zaštite koji imaju licencu za obavljanje djelatnosti,
- uspostavljen sistem za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima i obezbjeđeno dodjeljivanje statusa žrtvi trgovine ljudima na osnovu standardizovanih obrazaca,
- unapređen sistem za prikupljanje podataka prema standardima postavljenim u Strategiji održivog razvoja i turizma 2030,
- povećan broj vođenih istraga za KD trgovina ljudima,
- povećan broj podnijetih krivičnih prijava u vezi sa krivičnim djelom trgovina ljudima,
- potpisivanje bilateralnih sporazuma o saradnji u oblasti borbe protiv trgovine ljudima,
- Crna Gora sklonjena sa liste zemalja pod nadzorom u Izvještaju State Departmenta,
- Smanjen broj preporuka u izvještaju ekspertske tijela GRETA.

Ministarstvo unutrašnjih poslova – Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima će pripremiti jedinstveni obrazac za izvještavanje za sve nosioce aktivnosti i jednom godišnje će pripremiti analizu realizacije Akcionog plana.

Datum i mjesto:

31, mart 2023. godine

Starješina organa predlagača

